

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. ректора Національного
університету фізичного
виховання і спорту України

Олександр ПИЖОВ

«28» листопада 2025 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації**

Буховець Божени Олегівни

**«Теоретико-методологічні засади профілактично-оздоровчих технологій
фізичного виховання школярів з порушенням зору в умовах навчально-
реабілітаційного центру» на здобуття наукового ступеня доктора наук з
фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура,
фізичне виховання різних груп населення.**

У відповідності до п. 11 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 на кафедрі кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України (в подальшому НУФВСУ) 24 лютого 2025 року було проведено фаховий семінар для апробації докторської дисертації *Буховець Божени Олегівни* на тему: «Теоретико-методологічні засади профілактично-оздоровчих технологій фізичного виховання школярів з порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру». Тема дисертаційної роботи затверджена на засіданні Вченої ради НУФВСУ (протокол № 6 від 19 грудня 2024 року).

Рецензенти, розглянувши докторську дисертацію, наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати докторської дисертації, а також за результатами фахового семінару, проведеного на засіданні кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації, ухвалили надати здобувачу *Буховець Божени Олегівні* такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації.

ВИСНОВОК

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами, планами, темами.

Актуальність дослідження зумовлена, передусім, високою динамікою збільшення чисельності школярів із патологією органів зору та неадаптованістю розроблених технологій фізичного виховання для школярів із порушенням зору в умовах сьогодення, зокрема специфіки застосування сучасних засобів урочної форми навчання, окресленій у модельній навчальній програмі «Фізична культура. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти рекомендованою Міністерством освіти і науки України, наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752 НУШ) та позаурочної форми фізичного виховання («Програми з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура (Ритміка)» для 5-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором» в умовах навчально-реабілітаційного центру. Посилює наукове зацікавлення дослідженням задекларованої в дисертації проблеми припущення про теоретичну доцільність і практичну потребу увиразнення особливостей організації освітнього процесу для школярів із порушенням зору в період воєнного стану з застосуванням концепції профілактично-оздоровчих технологій фізичного виховання школярів із порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру.

В ході аналізу даних спеціальної науково-методичної літератури в науковому дослідженні було узагальнено дані щодо: можливих поршень постави у школярів із порушенням зору та їхнього впливу на формування моторики даного контингенту; застосування загальноприйнятих та сучасних підходів, методів та засобів організації процесу фізичного виховання школярів 11-12 років із порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру.

Дисертаційну роботу виконано відповідно до Плану НДР ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» на 2019–2023 рр. «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до професійної діяльності з різними групами населення», номер державної реєстрації 0119U002020, і на 2024–2028 рр. «Сучасні інноваційні підходи до організації фізкультурно-спортивної діяльності», номер державної реєстрації 0124U000218, а також згідно з Планом НДР НУФВСУ на 2021–2025 рр. «Теоретико-методичні основи біомеханічних технологій у фізичному вихованні, спорті, реабілітації з урахуванням індивідуальних особливостей моторики людини», номер державної реєстрації 0121U107944. Роль автора, як співвиконавця, полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні положень концепції профілактично-оздоровчих технологій фізичного виховання школярів із порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру.

2. Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в розробці наукових основ і базується на наступних основних положеннях:

– *уперше* розроблено та теоретично обґрунтовано концепцію профілактично-оздоровчих технологій фізичного виховання школярів із

порушенням зору, яка ґрунтується на комплексному врахуванні соціально-педагогічних, особистісних і біологічних передумов розвитку учнів цієї категорії. Концепція передбачає інтеграцію теоретичного та практичного складників: теоретичний складник базується на взаємодоповнюючому використанні системного, концептуального, технологічного, комплексного, індивідуального, мультидисциплінарного та особистісно-орієнтованого підходів, що дає змогу сформувати цілісну методологічну основу профілактично-оздоровчих технологій; практичний складник реалізується через розробку диференційованих оздоровчих програм, адаптованих рухових режимів і спеціально підібраних засобів фізичного виховання, які сприяють підвищенню рівня фізичної та психоемоційної адаптації школярів із порушенням зору до освітнього процесу.

– *уперше* розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено комплекс корекційно-профілактичних технологій фізичного виховання школярів із порушенням зору, що враховує специфічні особливості їхнього розвитку та рівня рухових можливостей. Запропонований комплекс включає: диференційовані форми організації фізичного виховання, що поєднують традиційні та інноваційні підходи до корекції рухових порушень та вдосконалення просторової орієнтації; адаптивні засоби та методи оздоровчої діяльності, орієнтовані на розвиток сенсомоторної координації, оптимізацію м'язового тону та підвищення рівня фізичної підготовленості; обґрунтовані педагогічні умови ефективної реалізації корекційно-профілактичних технологій, що забезпечують підвищення якості фізичного виховання шляхом персоніфікованого підходу до формування рухових навичок у дітей із вадами зору; адаптацію профілактично-оздоровчих технологій до умов навчально-реабілітаційного центру, що передбачає узгодження змісту фізичного виховання з індивідуальними потребами школярів, забезпечення мультидисциплінарного супроводу та створення оптимального освітньо-реабілітаційного середовища

– *уперше*, зважаючи на результати виконаного факторного аналізу, диференційовано фізичні навантаження, встановлено співвідношення фізичних вправ у процесі урочних і позаурочних занять із фізичного виховання, спрямованих на підвищення рівня стану моторики школярів із порушенням зору;

– *набули подальшого розвитку* знання про особливості використання педагогічного контролю в діагностуванні стану моторики школярів із порушенням зору в процесі фізичного виховання;

– *розширено та доповнено* результати досліджень, присвячених вивченню фізичного розвитку й фізичної підготовленості школярів 10–13 років із порушенням зору в процесі фізичного виховання;

– *на підставі* теоретичного аналізу й узагальнення наукових даних, передової педагогічної практики, висновків власних експериментальних пошуків розширено систему знань про профілактично-оздоровчі заходи фізичного виховання школярів із порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру.

3. Наукове та практичне значення дослідження полягало у використанні розробленої в дисертації концепції профілактично-оздоровчих технологій фізичного виховання школярів із порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру, забезпечувала використання традиційних, нетрадиційних й інноваційних засобів фізичного виховання, спрямованих на розвиток моторики школярів 11–12 років із зазначеним порушенням. Результати наукового дослідження впроваджено у процес фізичного виховання школярів 10–13 років у НРЦ «Зоресвіт» (акт впровадження від 19.11.2021 р.) й опорного закладу освіти «Випаснянський заклад загальної середньої освіти» Мологівської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області (акт впровадження від 22.11.2021 р.); навчальний процес підготовки здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня освіти навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» зокрема в початковий курс дисципліни «Гімнастика» (акт впровадження від 10.01.2022 р.; 24.12.2024 р.); навчальний процес підготовки здобувачів вищої освіти другого магістерського рівня інституту медичної інженерії Національного університету «Одеська політехніка» в початковий курс дисципліни «Педагогічна майстерність фахівців з фізичної культури і спорту» (акт впровадження від 27.12.2024 р.).

4. Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати полягають в обґрунтуванні авторської концепції профілактично-оздоровчих технологій фізичного виховання для школярів із порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру. Стратегія наукового дослідження мала своїм вектором формування моторики школярів 11 та 12 років із порушенням зору й передбачала спроектоване застосування засобів і методів фізичної культури задля виконання: оздоровчих, освітніх, корегувальних, профілактичних і виховних завдань. Отримані результати поглиблюють базові засади теорії і методики організації процесу фізичного виховання школярів із порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру.

5. Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, нових науково обґрунтованих результатів в галузі науки, одержаних здобувачем особисто, висновків на основі одержаних здобувачем достовірних результатів і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Достовірність отриманих результатів підтверджується методологією, сучасним інструментарієм проведення дослідження. Отримані результати підтверджено методами математичної статистики.

Під час проведення дисертаційного дослідження відповідно до поставлених завдань автором було використано наступні методи дослідження: теоретичні методи (аналіз, синтез та узагальнення даних спеціалізованої науково-методичної літератури з представленої теми наукового дослідження); педагогічні (експеримент, тестування, анкетування, опитування), медико-біологічних (антропометрія); контент аналіз медичних карт; математична статистика.

У роботі автор спирався на системний, концептуальний, технологічний,

комплексний, індивідуальний, мультидисциплінарний, особистісно-орієнтований підходи.

6. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях.

Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових виданнях. В опублікованих наукових працях, зі співавторами та без, докторант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати.

За темою дисертаційної роботи опубліковано 29 наукових праць, із яких: 18 публікацій у фахових виданнях України, 3 – у фахових виданнях України, проіндексованих у базі даних Scopus, 3 – у науково періодичних виданнях України, проіндексованих у базі даних Scopus; 4 – апробаційного характеру й 1 публікація, додатково відображає результати дослідження (Додаток А).

Апробація результатів дисертації. Основні практичні та теоретичні результати дослідження оприлюднено на конференціях: Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми розвитку фізичної культури, спорту і туризму в сучасному суспільстві» (Івано-Франківськ, 2020); Міжнародній науковій конференції «Міжнародні дні фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури та спорту» (Рівне, 2021); «Основні напрями розвитку фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії» (Дніпро, 2023, 2024), VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Фізична активність і якість життя людини» (Луцьк, 2024); XV Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 105-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я та 60-річчю створення лабораторії функціональної діагностики імені професора Т. М. Цоневої ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, 2024); II, III Всеукраїнських електронних науково-практичних конференціях «Біомеханіка спорту, оздоровчої рухової активності, фізкультурно-спортивної реабілітації: актуальні проблеми, інноваційні проєкти та тренди» (Київ, 2023, 2024).

7. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених в дисертації. Дисертація є самостійною науковою працею, в якій висвітлені власні ідеї і розробки автора, що дозволили вирішити поставлені завдання. Робота містить теоретичні та методичні положення і висновки, сформульовані дисертантом особисто. Використані в дисертації ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання.

8. Відповідність принципам академічної доброчесності. Після аналізу звіту подібності зроблено такий висновок: дисертаційна робота носить теоретико-методологічний характер, що зумовлює використання великої кількості цитувань та посилань на наукові праці, дослідження, концепції та методичні розробки видатних вчених за даним напрямом дослідження. Запозичення, виявлені в роботі, не порушують положення та принципи академічної доброчесності.

9. Відповідність змісту дисертації галузі науки та паспорту спеціальності, за якою вона подається до захисту. За змістом дисертаційна робота Буховець Божени Олегівни «Теоретико-методологічні засади профілактично-оздоровчих технологій фізичного виховання школярів з порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру» на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

10. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

11. Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Буховець Божени Олегівни «Теоретико-методологічні засади профілактично-оздоровчих технологій фізичного виховання школярів з порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру» на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем наукового ступеня доктора наук особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуальної наукової проблеми організації процесу фізичного виховання школярів із порушенням зору в умовах навчально-реабілітаційного центру, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим п. 7, та п. 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 року №1197, які висуваються до докторських дисертацій, і рекомендується до захисту на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Висновок підготували рецензенти:

Д.фіз.вих., професор

Д.фіз.вих., доцент

Д.фіз.вих., доцент

к.фіз.вих., доцент

Голова засідання,

Олена АНДРЕЄВА

Наталія НОСОВА

Наталія ГОНЧАРОВА

Тетяна РИЧОК

Підписи, Олени АНДРЕЄВОЇ, Наталії НОСОВОЇ, Наталії ГОНЧАРОВОЇ, Тетяни РИЧОК

Засвідчую

Наталія РИЧОК *Вікторія ЦИГАНОВА* *Л.В. Циганок*

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1. Буховець Б. О., Романенко С. С., Покропивний О. М. Особливості фізичного розвитку у дітей з депривацією зору. *Rehabilitation & Recreation*. 2023. № 14. С. 186–192. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.14.22> Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в підборі методів досліджень, організації та проведенні дослідження, опрацюванні й аналізі отриманих результатів.*
2. Буховець Б. О., Прокоф'єва Л. О. До питання прояву моторних порушень у дітей із зоровою депривацією. *Rehabilitation & Recreation*. 2023. № 17. С. 160–170. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.17.20> Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає в постановці проблеми та узагальненні наукових даних.*
3. Буховець Б., Дишель Г. Специфіка показників фізичного розвитку дітей шкільного віку з порушенням зору. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасн. сусп-ві*. 2023. Т. 1, № 61. С. 23–28. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2023-01-23-27> Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає у визначенні проблеми, збиранні інформації та її аналізі, узагальненні матеріалу.*
4. Буховець Б. О., Підгірний О. В. Функціональний стан рівноваги дітей 10 років із депривацією зору. *Olympicus*. 2023. № 3. С. 28–34. <https://doi.org/10.24195/olympicus/2023-3.5> Фахове видання України. *Особистим внеском автора є формулювання актуальності роботи та висновків.*
5. Буховець Б. О., Кашуба В. О., Долинський Б. Т., Дишель Г. О. Морфологічні особливості практично здорових дітей 12 років та їх однолітків із депривацією зору. *Науковий часопис УДУ ім. Михайла Драгоманова*. 2024. Вип. 2(174). С. 45–50. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).11](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).11) Фахове видання України. *Особистим внеском автора є участь у пошуку джерел інформації, їхньому опрацюванні та написанні висновків*
6. Буховець Б. О., Дишель Г. О., Філіпцова К. А. Порівняльний аналіз показників фізичного розвитку школярів із сенсорною депривацією відносно їхніх здорових однолітків як передумова для обґрунтування та розробки авторської програми. *Olympicus*. 2024. № 1. С. 32–36. <https://doi.org/10.24195/olympicus/2024-1.5> Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає в узагальненні та систематизації даних фахової літератури та оформленні публікації.*
7. Буховець Б. О., Кучеренко Г. В., Тодоров П. І. Особливості розвитку рівноваги тіла школярів із сенсорною депривацією в порівнянні з їхніми відносно здоровими однолітками. *Науковий часопис УДУ ім. Михайла Драгоманова*. 2024. Вип. 5(178). С. 32–36. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.5\(178\).06](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.5(178).06) Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає у пошуку джерел інформації, визначенні стану наукової проблеми.*
8. Буховець Б. О., Погорелова О. О., Колос М. А., Верзлова К. О. Особливості фізичного розвитку школярів з порушенням зору стосовно їхніх здорових однолітків та відповідно до підгруп спеціальної медичної групи. *Природнича освіта та наука*. 2024. № 1. С. 32–39. <https://doi.org/10.32782/NSER/2024-1.05> Фахове видання України. *Особистий*

внесок автора полягає у постановці проблеми дослідження, опрацюванні структури та змісту програми, аналізі та порівнянні отриманих даних.

9. Буховець Б. О., Кашуба В. О., Подгінний О. В. Порівняльний аналіз морфологічних особливостей дітей 12-ти та 13-ти років із депривацією зору. *Фізичне виховання та спорт*. 2024. № 1. С. 9–14. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2024-1-01> Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає у розробці стратегії дослідження, аналізі і узагальненні його результатів.*

10. Буховець, Б. О., Тітова, Г. В. Зміни показників фізичного розвитку школярів із порушенням зору під впливом засобів комплексної програми фізкультурно-оздоровчої спрямованості. *Фізичне виховання та спорт*. 2024. № 2. С. 5–10. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2024-2-0> Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає у розробленні стратегії дослідження, аналізі і узагальненні його результатів*

11. Буховець Б. О., Онищук С. О., Долинський Б. Т., Начинова О. В. Відмінні риси показників фізичної підготовленості школярів із порушенням зору в порівнянні з їхніми відносно здоровими однолітками. *Olympicus*. 2024. № 2. С. 39–44. <https://doi.org/10.24195/olympicus/2024-2.5> Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні проблеми, накопиченні наукового матеріалу, формулюванні висновків.*

12. Буховець Б. О., Бондаренко О. В. Факторний аналіз показників фізичного розвитку, фізичної підготовленості та функціонального стану рівноваги, як передумови розробки концепції застосування фізкультурно-оздоровчої технології для школярів із порушенням зору в процесі адаптивного фізичного виховання. *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*. 2024. № 3. С. 7–11. <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2024-3-1> Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації проведення наукового дослідження, обробці отриманих даних та підведенні підсумків.*

13. Буховець Б. О., Щекотиліна Н. Ф., Дишель Г. О. Аналіз показників фізичної підготовленості школярів із порушенням зору відповідно до спеціальної медичної групи. *Науковий часопис УДУ ім. Михайла Драгоманова*. 2024. Вип. 8(181). С. 38–43. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8\(181\).07](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8(181).07) Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в формулюванні мети й завдань дослідження, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і висновків.*

14. Буховець Б., Тодорова В., Щекотиліна Н. Передумови для розробки концепції застосування фізкультурно-оздоровчої технології для школярів із порушенням зору в процесі адаптивного фізичного виховання. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасн. сусп-ві*. 2024. Т. 2, № 66. С. 9–14. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2024-02-09-14> Фахове видання України. *Автору належить участь у формулюванні мети і завдань дослідження, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і висновків.*

15. Буховець Б., Кашуба В., Тодоров П. Диференціація показників фізичної підготовленості школярів із порушенням зору відповідно до спеціальної медичної групи. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. 2024. Т. 17, № 36. С. 334–343. [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2024-17\(36\)-334-342](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2024-17(36)-334-342) Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає в опрацюванні структури та змісту дослідження, аналізі та порівнянні отриманих даних.*

16. Буховець Б., Погорелова О. Зміни показників фізичної підготовленості школярів із порушенням зору під впливом засобів комплексної програми фізкультурно-оздоровчої спрямованості. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2024.

№ 2. С. 22–28. <https://doi.org/10.32540/2071-1476-2024-2-022>. Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає у розробці та визначенні ефективності програми.*

17. Буховець Б. О., Філіпцова К. А. Теоретико-методичні основи технології корекції моторних функцій у школярів 11-12 років із порушенням зору в процесі адаптивного фізичного виховання. *Спортивна медицина, фіз. терапія та ерготерапія*. 2024. № 2. С. 101–108. <https://doi.org/10.32652/spmed.2024.2.101-108> Фахове видання України. *Особистий внесок автора полягає в формулюванні мети і завдань дослідження, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і висновків.*

18. Буховець Б. О., Філіпцова К. А., Пільова С. Г., Бандура В. А. Основні положення концепції застосування фізкультурно-оздоровчої технології для школярів із порушенням зору в процесі адаптивного фізичного виховання. *Olympicus*. 2024. № 3. С.19–27. <https://doi.org/10.24195/olympicus/2024-3.4> *Особистий внесок автора полягає в розробці та апробації технології.*

19. Bukhovets B. O., Bondarenko O. V., Onyshchuk S. O. Analysis of physical fitness indicators of schoolchildren with sensory deprivation in comparison with relatively healthy peers. *Rehabilitation and Recreation*. 2024. Т. 18, № 2. С. 64–70. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.2.7> Фахове видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. *Автору належить участь у формулюванні мети і завдань дослідження, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і висновків.*

20. Bukhovets B., Titova H., Onyshchuk S. Comparative analysis of the state of physical fitness of 10-year-old children with visual impairment in relation to their healthy peers as a prerequisite for the development of corrective and preventive measures. *Rehabilitation and Recreation*. 2024. Vol. 18. № 3. С. 224–230. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.3.20> Фахове видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. *Особистий внесок автора полягає у розробленні стратегії дослідження, аналізі і узагальненні його результатів та підведенні підсумків.*

21. Bukhovets B. O., Kashuba V. O., Kucherenko G. V. Comparative analysis of anthropometric indicators of 11-year-old children with visual impairment in comparison to their healthy peers. *Rehabilitation & Recreation*. 2024. Vol. 18, no 1. P. 148–156. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.16> Фахове видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. *Особистий внесок автора полягає в постановці проблеми та узагальненні наукових даних.*

22. Bukhovets B., Kashuba V., Dolinskiya B., Romanenko S., Prokofieva L. Analysis of anthropometric indicators of visually impaired children in relation to their healthy peers and according to subgroups of a special medical group *Fizicna rehabil. ta rekreac.-ozdorovci tehnol.* 2024. Vol. 9, no 2. P. 66–73. [https://doi.org/10.15391/prrht.2024-9\(2\).04](https://doi.org/10.15391/prrht.2024-9(2).04) Наукове періодичне видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. *Особистий внесок автора полягає у постановці проблеми дослідження, опрацюванні структури та змісту дослідження, аналізі та порівнянні отриманих даних.*

23. Bukhovets B., Dyshel G., Todorov P., Asauliuk I., Usychenkoe V. Biological prerequisites for the introduction of health-saving technologies in the process of adaptive physical education of schoolchildren with visual impairments *Fizicna rehabil. ta rekreac.-ozdorovci tehnol. Phys. Rehab. Recreat. Health Technol.* 2024. Vol. 9, no. 3. P. 175–187. [https://doi.org/10.15391/prrht.2024-9\(3\).07](https://doi.org/10.15391/prrht.2024-9(3).07) Наукове періодичне видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. *Особистий внесок автора полягає у*

пошуку джерел інформації, розробці технології та визначенні стану наукової проблеми.

24. Bukhovets B., Kashuba V., Dolinskiy B., Pogorelova O., Boboshko V. Features of body balance in 12-year-old schoolchildren with visual deprivation compared to their relatively healthy peers *Fizicna reabil. ta rekreac.-ozdorovci tehnol. / Phys. Rehab. Recreat. Health Technol.* 2024. Vol. 9, no. 4. P. 238–247. [https://doi.org/10.15391/prrht.2024-9\(4\).04](https://doi.org/10.15391/prrht.2024-9(4).04) Наукове періодичне видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. *Особистим внеском автора є формулювання актуальності роботи та підведені підсумків.*

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Буховець Б. Особливості фізичного розвитку та моторних порушень у дітей депривацією зору. *Біомеханіка спорту, оздоровчої рухової активності, фізкульт.-спорт. реабілітації: актуальні проблеми, інноваційні проекти та тренди* : матеріали 2 Всеукр. електрон. наук.-практ. конф. К., 2023. С. 123–126. URL:

https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/zbirnyk_materialiv_konferenciyi_16-17.05.2024_2.pdf

2. Буховець Б. Характеристика фізичної підготовленості школярів 13 років із порушенням зору. *Фізична активність і якість життя людини* : зб. тез доп. 8 Міжнар. наук.-практ. конф. 2024. С. 21–23.

3. Буховець Б. Аналіз та порівняння морфологічних показників школярів 12 років з порушенням зору відносно до підгруп спеціальної медичної групи. *Біомеханіка спорту, оздоровчої рухової активності, фізкульт.-спорт. реабілітації: актуальні проблеми, інноваційні проекти та тренди* : матеріали 3 Всеукр. електрон. наук.-практ. конф. з міжнар. уч., 16-17 травня 2024, м. Київ. К. : НУФВСУ, 2024. С. 140–143. https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/zbirnyk_materialiv_konferenciyi_16-17.05.2024_2.pdf

4. Буховець Б. О. Зміни функціонального стану рівноваги школярів 12 років із депривацією зору. *Адаптаційні можливості дітей та молоді* : зб. наук. пр. 15 Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 105-річчю з дня заснування кафедри фіз. реабілітації, біології і охорони здоров'я та 60-річчю створення лабораторії функціональної діагностики ім. проф. Т. М. Цонєвої ДЗ Південноукр. НПУ ім. К. Д. Ушинського, 19-20 верес. 2024 р. Одеса. Одеса, 2024. Ч. 2. С. 71–80. <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/20657/1/10.pdf>

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

1. Буховець Б. О., Погорелова О. О., Дишель Г. О. Особливості прояву моторних порушень у дітей із депривацією зору. *Olympicus*. 2023. № 2. С. 14–20. DOI: 10.24195/olympicus/2023-2-3. *Особистий внесок автора полягає у постановці проблеми дослідження, опрацюванні структури та змісту дослідження, аналізі та порівнянні отриманих даних.*